

Dosarul nr.2r-778/2021

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul central (jud: A. Bolocan )

instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco )

## Î N C H E I E R E

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Maria Fiodor, reprezentată de avocatul Sergiu Puică,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Fiodor împotriva lui Ion Pricochi, intervenienți accesorii Primarul sat. Tartaul, raionul Cantemir, Vasile Lupașcu și Gheorghe Fiodor cu privire la recuperarea prejudiciului material, a venitului ratat și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 08 octombrie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Maria Fiodor, reprezentată de avocatul Sergiu Puică împotriva hotărârii din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul central,

### c o n s t a t ă :

La 29 mai 2019, Maria Fiodor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Pricochi cu privire la recuperarea prejudiciului material, a venitului ratat și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 02 iulie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul central instanța de judecată pe cauza dată a atras în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului primarul sat. Tartaul, raionul Cantemir, Vasile Lupașcu.

Prin hotărârea din 09 decembrie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul central, acțiunea depusă de Maria Fiodor a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. A fost încasat de la Maria Fiodor în beneficiul lui Ion Pricochi cheltuieli legate de asistența juridică în mărime de 2500 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 30 decembrie 2019, Maria Fiodor, reprezentată de avocatul Sergiu Puică, a declarat apel împotriva hotărârii din 09 decembrie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul central, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanței ca fiind ilegală și neîntemeiată cu remiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată.

Prin decizia din 08 septembrie 2020 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de Maria Fiodor, reprezentată de avocatul Sergiu Puică, a fost casată hotărârea din 09 decembrie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul central cu trimiterea cauzei spre rejudecare Judecătoriei Cahul, în alt complet de judecată. La rejudecarea

cauzei urmează de atras în proces Gheorghe Fiodor cu stabilirea statului acestuia în conformitate cu prevederile art.63-67 din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 26 octombrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul central, pe cauza dată a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Fiodor Gheorghe Vasili.

Prin hotărârea din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul central, acțiunea depusă de Maria Fiodor a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 21 iulie 2021, Maria Fiodor, reprezentată de avocatul Sergiu Puică a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul central, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul central, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea.

Prin încheierea din 10 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, nu a fost dat curs cererii de apel, acordându-i apelantei Maria Fiodor un termen de 15 zile din momentul primirii copiei încheierii, pentru prezentarea cererii de apel suplimentară cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. De asemenea, apelantei i-a fost explicat faptul că în cazul neîndeplinirii în termenul stabilit a indicațiilor stabilite prin încheiere, cererea de apel împreună cu actele anexate la cererea de apel va fi restituită.

Prin încheierea din 08 octombrie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost restituit apelul declarat de Maria Fiodor, reprezentată de avocatul Sergiu Puică împotriva hotărârii din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul central, din motiv că, apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 10 septembrie 2021, emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 22 noiembrie 2021, Maria Fiodor, reprezentată de avocatul Sergiu Puică a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel din 08 octombrie 2021 cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu încheierea instanței de apel și urmează a fi casată deoarece prin încheierea din 10 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, nu se da curs cererii de apel, fiindu-i acordat termen de 15 zile din momentul primirii copiei prezentei încheieri pentru a prezenta cererea de apel suplimentare cu indicarea motivelor în fapt și de drept, care a fost recepționată de avocatul Sergiu Puică, care acționează în interesele Mariei Fiodor prin intermediul oficiului poștal la 12 octombrie 2021, astfel în vederea executării încheierii instanței de apel din 10 septembrie 2021, la 15 octombrie 2021 a înregistrat la Curtea de Apel Cahul sub nr. 6362, cererea de apel motivată cu indicarea motivele în fapt și de drept pe care se întemeiază cererea de apel.

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul declarat de Maria Fiodor, reprezentată de avocatul Sergiu Puică, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426<sup>1</sup> alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 426<sup>1</sup> alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin. (1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

După cum denotă actele cauzei, prin încheierea din 10 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, nu a fost dat curs cererii de apel, acordându-i apelantei Maria Fiodor un termen de 15 zile din momentul primirii copiei încheierii, pentru prezentarea cererii de apel suplimentară cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. De asemenea, apelantei i-a fost explicat faptul că în cazul neîndeplinirii în termenul stabilit a indicațiilor stabilite prin încheiere, cererea de apel împreună cu actele anexate la cererea de apel va fi restituită.

Instanța de recurs atestă că, conform art. 102 alin. (1) și (6) din Codul de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură. Citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

În acest context, Colegiul reține că, instanța de apel a expediat copia încheierii din 10 septembrie 2021 în adresa apelantei Maria Fiodor, cât și reprezentantului acesteia avocat Sergiu Puică (f.d.207-Vol.I) la adresa indicată în cererea de apel, iar potrivit dovezii de primire încheierea enunțată a fost recepționată de apelantă la 17 septembrie 2021, fapt confirmat prin semnătura aplicată la momentul recepționării încheierii sus menționate (f.d.208-Vol.I), astfel acțiunile instanței de apel, se încadrează pe deplin în rigorile prevăzute la art. 100 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Ulterior, prin încheierea din 08 octombrie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost restituit apelul declarat de Maria Fiodor, reprezentată de avocatul Sergiu Puică împotriva hotărârii din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul central, din motiv că, apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 10 septembrie 2021, emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În temeiul art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Pornind de la faptul că, încheierea instanței de apel din 08 octombrie 2021, a fost expediată prin intermediul oficiului poștal apelantei Maria Fiodor cât și reprezentantului acesteia avocatul Sergiu Puică, la 13 octombrie 2021 (f.d.219-Vol.I), și recepționată de recurentă la 19 octombrie 2021, iar de către reprezentantului acesteia avocatul Sergiu Puică la 25 octombrie 2021, potrivit avizelor de recepție anexate la materialele cauzei(f.d.225; 233 – Vol. I), respectiv termenul de contestare pentru reprezentantul recurentei Maria Fiodor, avocatul Sergiu Puică a început a curge la 26 octombrie 2021. Respectiv, data de 09

noiembrie 2021 fiind ultima zi pentru declararea recursului, însă recursul declarat împotriva încheierii din 08 octombrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost depusă la 22 noiembrie 2021.

În conjunctura redată, Colegiul constată declararea recursului în afara termenului legal stabilit de legiuitor, având în vedere că termenul de contestare a început să curgă imediat cu ziua următoare de la aducerea actului de procedură la cunoștință.

Or, în conformitate cu art. 111 alin.(1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege, iar art. 425 din Codul de procedură civilă stabilește un termen de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Mai mult, recurenta Maria Fiodor și reprezentantul acesteia, avocatul Sergiu Puică nici nu au solicitat repunerea în termen la declararea recursului, în condițiile în care acesta este un drept al părții.

În context, Colegiul citează prevederile art. 116 alin.(1) din Codul de procedură civilă care stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Conform alineatului 3 al aceluiași articol, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). La caz, Colegiul constată lipsa unei cereri de repunere în termenul pentru declararea recursului, de altfel, nici în recursul declarat nu a fost formulată o solicitare în acest sens, iar solicitarea de repunere în termen urmează a fi realizată de către recurent. Or, repunerea în termenul de recurs putea fi soluționată doar în condițiile în care recurentul ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a recurentului și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de recurs.

Aici este de remarcat că, prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice. În situația relatată, având în vedere diligența părților de a urmări desfășurarea procesului, precum și obligația participanților la proces, în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă, de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul conchide că recurenta a eludat obligația sa de a-și valorifica drepturile procedurale în termenul stabilit de legiuitor. Or, în fiecare caz, instanțele naționale trebuie să verifice dacă motivele privind extinderea termenului limită pentru recurs poate să justifice ingerința în principiul res judicata, în special dacă legislația națională nu limitează discreția fie în ceea ce privește timpul sau motivele pentru extinderea termenului limită (a se vedea Ponomaryov v. Ucraina, nr.3236 / 03, §§ 41, 3 aprilie 2008).

De asemenea, Colegiul reiterează că, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CEDO.

Jurisprudența constantă a CEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004). De altfel, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat.

Adițional, chiar și în condițiile în care se pretinde încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzut la art.6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care înglobează și dreptul de acces la justiție, Colegiul notează că, acest aspect nu acoperă viciile de procedură admise de însăși apelant/recurent.

Or, nu poate fi invocată încălcarea dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, promovat și în jurisprudența CEDO, în condițiile în care apelantul/recurent nu-și valorifică drepturile procedurale conform normelor în vigoare.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat.

În conformitate cu art. 270, art. 426<sup>1</sup> alin.(1), lit. a), alin.(2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

#### d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Maria Fiodor, reprezentată de avocatul Sergiu Puică împotriva încheierii din 08 octombrie 2021 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,  
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru